ČESKÁ ČNB NÁRODNÍ BANKA

VĚSTNÍK

Částka 10

Ročník 1997

Vydáno dne 18. června 1997

O b s a h :

ČÁST NORMATIVNÍ

3. Opatření České národní banky č. 3 ze dne 9. června 1997 o zásadách vytváření portfolií cenných papírů a majetkových podílů bankami a krytí rizika znehodnocení cenných papírů a majetkových podílů opravnými položkami.

ZRUŠENO : VĚSTNÍK ČNB č. 24/1999, opr. č. 5

Třídící znak							
1	0	3	9	7	1	1	1

OPATŘENÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY Č. 3 ZE DNE 9. ČERVNA 1997

O ZÁSADÁCH VYTVÁŘENÍ PORTFOLIÍ CENNÝCH PAPÍRŮ A MAJETKOVÝCH PODÍLŮ BANKAMI A KRYTÍ RIZIKA ZNEHODNOCENÍ CENNÝCH PAPÍRŮ A MAJETKOVÝCH PODÍLŮ OPRAVNÝMI POLOŽKAMI

Opatření České národní banky
ze dne 9. června 1997

o zásadách vytváření portfolií cenných papírů a majetkových podílů bankami a krytí rizika znehodnocení cenných papírů a majetkových podílů opravnými položkami

Česká národní banka podle § 15 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, stanoví:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Toto opatření se vydává za účelem omezení rizika ztráty ze znehodnocení cenných papírů a majetkových podílů, kterému je banka a pobočka zahraniční banky působící na území České republiky (dále jen "banka") vystavena v souvislosti s nabýváním cenných papírů a majetkových podílů na vlastní účet.

(2) Banka člení cenné papíry a majetkové podíly a vytváří opravné položky ke krytí rizik spojených s těmito cennými papíry a majetkovými podíly v souladu se zásadami tohoto opatření.

§ 2

Vymezení cenných papírů a majetkových podílů

Pro účely tohoto opatření se cennými papíry a majetkovými podíly rozumí:

a) státní pokladniční poukázky,
b) krátkodobé dluhopisy centrálních bank a jiné krátkodobé dluhopisy,
c) hypoteční zástavní listy,
d) ostatní dluhopisy s výjimkou dluhopisů uvedených pod písmeny a) až c),
e) podílové listy otevřených podílových fondů,
f) podílové listy uzavřených podílových fondů,
g) akcie,
h) ostatní majetkové podíly v obchodních společnostech (dále jen "majetkové podíly") s výjimkou majetkových cenných papírů uvedených pod písmeny e) až g).

§ 3

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto opatření se:

a) obchodovatelným cenným papírem rozumí cenný papír přijatý k obchodování na organizovaném veřejném trhu, na kterém je zveřejňována tržní cena,
b) neobchodovatelným cenným papírem rozumí cenný papír nesplňující kritérium podle písmena a),
c) dlužným cenným papírem rozumí cenný papír podle § 2 písm. a) až d),
d) majetkovým cenným papírem rozumí cenný papír podle § 2 písm. e) až g).

§ 4

Portfolia cenných papírů a majetkových podílů

(1) Banka člení cenné papíry a majetkové podíly do:

a) obchodního portfolia,
b) investičního portfolia.

(2) Kritériem pro zařazení cenných papírů a majetkových podílů do příslušného portfolia podle odstavce 1 je účel nabytí cenných papírů nebo majekových podílů bankou.

(3) Banka rovněž zahrnuje do portfolií:
a) cenné papíry půjčené bankou jiným subjektům,
b) cenné papíry, které byly bankou převedeny na jiný subjekt v rámci repo operace[1].

(4) Banka nezahrnuje do portfolií:
a) cenné papíry vypůjčené od jiných subjektů,
b) cenné papíry, které jsou v majetku banky na základě repo smlouvy.

§ 5

Obchodní portfolio

(1) Do obchodního portfolia se zahrnují dlužné cenné papíry, obchodovatelné majetkové cenné papíry a neobchodovatelné podílové listy otevřených podílových fondů pořízené bankou s cílem dosažení zisku z krátkodobých pohybů cen. Banka je připravena tyto cenné papíry kdykoliv prodat v závislosti na situaci na trhu.

(2) Prodeje cenných papírů z obchodního portfolia nejsou žádným způsobem omezeny.

(3) Přesuny cenných papírů z obchodního portfolia do investičního portfolia jsou možné, pokud jsou v souladu se strategií banky pro investování do cenných papírů a majetkových podílů podle § 6.

---

[1] Sdělení České národní banky k věcnému vymezení repo operací, čj.: ČNB/1 420/1994

§ 6

Investiční portfolio

(1) Do investičního portfolia se zahrnují cenné papíry a majetkové podíly nezařazené do obchodního portfolia; vždy se zahrnují cenné papíry a majetkové podíly pořízené za účelem aktivního prosazování majetkových práv. Banka pořizuje cenné papíry a majetkové účasti do investičního portfolia na základě strategie banky podle odstavce 3.

(2) Banka udržuje dostatečné zdrojové krytí investic do cenných papírů a majetkových podílů. Prodeje cenných papírů a majetkových podílů z investičního portfolia nebo přesuny cenných papírů z investičního do obchodního portfolia banka předem oznámí České národní bance. Prodeje z investičního portfolia nebo přesuny z investičního do obchodního portfolia musí být v souladu s aktuální strategií banky podle odstavce 3.

(3) Banka vypracuje písemnou strategii pro investování do cenných papírů a majetkových podílů, která je schválena statutárním orgánem banky.

§ 7

Tvorba opravných položek

(1) Pro účely tohoto opatření banka vykazuje cenné papíry a majetkové podíly zařazené do obchodního a investičního portfolia v ceně pořízení a tržním ocenění podle § 8.

(2) Banka tvoří k příslušnému cennému papíru nebo majetkovému podílu opravnou položku ve výši rozdílu mezi cenou pořízení a tržním oceněním tohoto cenného papíru nebo majetkového podílu, pokud tržní ocenění je nižší než cena pořízení. Pokud je tržní ocenění vyšší než cena pořízení, banka opravnou položku nevytváří.

(3) Banka účetně upravuje k cenným papírům zařazeným do obchodního portfolia denně výši vytvořených opravných položek ke krytí potenciálních ztrát, a to individuálně podle jednotlivých cenných papírů.

(4) Banka účetně vytváří opravné položky k cenným papírům a majetkovým podílům zařazeným do investičního portfolia souhrnně za celé investiční portfolio cenných papírů a majetkových podílů, t. j. po kompenzaci kladných a záporných rozdílů, ke dni sestavení roční účetní závěrky.

§ 8

Stanovení tržního ocenění

(1) Pro účely tohoto opatření se tržní ocenění dlužných cenných papírů rovná ceně nižší z následujících možností:

a) cena pořízení nebo
b) cena stanovená bankou podle systému předem odsouhlaseného Českou národní bankou,

pokud jistina i úroky cenných papírů podle tohoto odstavce jsou spláceny včas a v plné výši. Pokud nejsou spláceny včas a v plné výši, tržní ocenění se rovná nule.

(2) Pro účely tohoto opatření se tržní ocenění neobchodovatelných podílových listů otevřených podílových fondů rovná hodnotě čistého obchodního jmění fondu na jeden podílový list snížené o 10 %.

(3) Pro účely tohoto opatření se tržní ocenění neobchodovatelných podílových listů uzavřených podílových fondů rovná nule.

(4) Pro účely tohoto opatření banka stanoví tržní ocenění obchodovatelných akcií zahrnutých do obchodního portfolia a obchodovatelných podílových listů otevřených a uzavřených podílových fondů zahrnutých do obchodního portfolia podle následujících podmínek:

a) tržní ocenění akcií a podílových listů podle tohoto odstavce,
   1. přijatých k obchodování na hlavním a vedlejším trhu Burzy cenných papírů Praha nebo na veřejném trhu v členských zemích OECD[2] s výjimkou České republiky a současně
   2. zobchodovaných prostřednictvím automatizovaného obchodního systému na jednom z veřejných trhů za předcházejících 30 obchodních dnů v objemu alespoň dvojnásobně převyšujícím celkový objem těchto cenných papírů držený bankou,

   se rovná ceně dosažené na tomto trhu ke dni, ke kterému je tržní ocenění stanoveno;
b) tržní ocenění akcií a podílových listů podle tohoto odstavce, které splňují pouze jednu ze dvou podmínek uvedených pod písmenem a), se rovná ceně dosažené na tomto trhu ke dni, ke kterému je tržní ocenění stanoveno, snížené o 10 %;
c) tržní ocenění akcií a podílových listů podle tohoto odstavce, které nesplňují žádnou z podmínek uvedených pod písmenem a),
   1. zobchodovaných prostřednictvím automatizovaného obchodního systému na jednom z veřejných trhů za předcházejících 30 obchodních dnů v alespoň 2/3 obchodních dnů a současně
   2. zobchodovaných prostřednictvím automatizovaného obchodního systému na tomto veřejném trhu za předcházejících 30 obchodních dnů v objemu alespoň převyšujícím celkový objem těchto cenných papírů držený bankou,

   se rovná ceně dosažené na tomto veřejném trhu ke dni, ke kterému je tržní ocenění stanoveno, snížené o 50 %;
d) tržní ocenění akcií a podílových listů podle tohoto odstavce, které nesplňují žádnou z podmínek uvedených pod písmeny a) až c), se rovná nule.

(5) Pro účely tohoto opatření se tržní ocenění obchodovatelných akcií zahrnutých do investičního portfolia a tržní ocenění obchodovatelných podílových listů otevřených a uzavřených podílových fondů zahrnutých do investičního portfolia rovná ceně dosažené na veřejném trhu ke dni, ke kterému je tržní ocenění stanoveno.

(6) Pro účely tohoto opatření se tržní ocenění neobchodovatelných akcií a majetkových podílů v obchodních společnostech rovná:

a) ceně pořízení této akcie nebo tohoto podílu, pokud ukazatel poměru vlastního jmění společnosti na akcii či podíl k 31. 12. kalendářního roku je vyšší než cena pořízení této akcie či podílu,

[2] Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj

b) ukazateli poměru vlastního jmění společnosti na akcii či podíl, pokud ukazatel poměru vlastního jmění společnosti na akcii či podíl k 31. 12. kalendářního roku je nižší než cena pořízení této akcie či podílu; tržní ocenění, která dosáhlo záporných hodnot, se vykazuje v nulové hodnotě,

c) nule, pokud je společnost v likvidaci či konkursním řízení.

Vlastním jměním se pro účely tohoto opatření rozumí základní jmění, kapitálové fondy, fondy tvořené ze zisku, hospodářský výsledek minulých let a hospodářský výsledek běžného účetního období.

§ 9

Hlášení

(1) Hlášení o cenných papírech a majetkových podílech v držení banky včetně příloh (dále jen "hlášení") se sestavuje podle vzoru. Závazný vzor hlášení stanoví opatřením Česká národní banka[3].

(2) Banka podává hlášení České národní bance měsíčně. Česká národní banka je oprávněna v odůvodněných případech požadovat častější předkládání hlášení.

(3) Hlášení musí být podepsána dvěma osobami, oprávněnými tato hlášení jménem banky podepisovat. Banka zajistí kontrolu úplnosti a správnosti údajů obsažených v hlášeních.

(4) Banka požádá auditora určeného podle zvláštního předpisu[4], aby ověřil a vypracoval zprávu o tom,

a) zda systém pro sledování a oceňování cenných papírů a majetkových podílů v držení banky a systém pro vypracování hlášení je vybudován tak, aby věrně zobrazoval skutečnosti o cenných papírech a majetkových podílech v držení banky a tvorbu opravných položek k těmto cenným papírům a majetkovým podílům,
b) zda údaje v hlášení za uplynulý kalendářní rok k 31. 12. jsou úplné a správné.

(5) Banka předloží České národní bance zprávu podle odstavce 4 za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 30. 4. následujícího roku.

§ 10

Přechodná a závěrečná ustanovení

(1) Banka vydá vnitřní předpis, kterým v souladu s tímto opatřením upraví v bance zásady sledování a oceňování cenných papírů a majetkových podílů v držení banky a tvorby opravných položek k těmto cenným papírům a majetkovým podílům. Vnitřní předpis včetně písemné strategie pro investování do cenných papírů a majetkových podílů a systému pro stanovení ceny dlužných cenných papírů schválených statutárním orgánem předloží banka České národní bance do dvou měsíců ode dne účinnost tohoto opatření. Banka rovněž předloží

[3] § 41 odst. 2 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance
[4] § 22 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách

České národní bance veškeré změny vnitřního předpisu, investiční strategie a systému oceňování dlužných cenných papírů neodkladně po jejich přijetí.

(2) Banka zasílá České národní bance hlášení podle § 9 počínaje hlášeními k 31. červenci 1997.

(3) Banka postupuje podle ustanovení § 7 odst. 3 nejpozději od 1. ledna 1998. Do konce roku 1997 banka může účetně upravovat výši vytvořených opravných položek ke krytí potenciálních ztrát k cenným papírům zařazeným do obchodního portfolia s měsíční frekvencí a to individuálně podle jednotlivých cenných papírů.

§ 11

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se opatření České národní banky č. 12 ze dne 30. prosince 1996, o zásadách vytváření portfolií cenných papírů a majetkových podílů bankami a krytí rizika znehodnocení cenných papírů a majetkových podílů opravnými položkami.

§ 12

Účinnost

Toto opatření nabývá účinnosti dnem 1. července 1997.

Guvernér
v z. Ing. Kysilka, CSc., v. r.

Odpovědný zaměstnanec: Ing. Volf, tel. 24413426